

Jätevesien käsittely haja-asutusalueella

Kaikilla haja-asutusalueella sijaitsevilla kiinteistöillä, jotka eivät ole liittyneet viemäriverkostoon, on oltava toimiva, käyttökohteeseen soveltuva jätevesijärjestelmä. Ennen vuotta 2004 rakennetut jätevesijärjestelmät on saatettava nykyisen lainsäädännön mukaisiksi 15.3.2018 mennessä.

Jos kiinteistöllä tehdään korjaus- tai muutostöitä, joihin vaaditaan rakennuslupa tai toimenpidelupa taikka rakentamista koskeva ilmoitus, on jätevesijärjestelmä saatettava vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä samalla. Uudisrakentamiskohteissa jätevesijärjestelmät on rakennettava heti.

Ennen jätevesijärjestelmän tehostamista tai uuden rakentamista on laadittava jätevesisuunnitelma. Lisäksi järjestelmän uudistamiselle tai uuden rakentamiselle on haettava lupa kunnan rakennusvalvonnasta.

Kaikilla kiinteistöillä tulee olla selvitys kiinteistön jätevesijärjestelmästä. Selvitys säilytetään kiinteistöllä ja esitetään viranomaiselle pyydettyäessä. Jätevesijärjestelmästä tehtävässä selvityksessä on esitettävä kuvaus kiinteistön jätevesien käsittelyratkaisusta sekä perusteltu arvio ympäristöön joutuvasta kuormituksesta ja käsittelyvaatimusten täyttymisestä. Selvitykseen on liitettävä asemapiirros, josta ilmenee jätevesijärjestelmän sijainti ja jätevesien purkupaikat. Lisäksi siihen on liitettävä jätevesijärjestelmän käytön, hoidon, huollon ja valvonnan kannalta tarpeelliset muut tiedot.

Lisätiedot

Kunnallinen jätevesiverkosto:

liittyminen ja verkoston rakentaminen   Verkostoinsinööri Jarmo Kylä-Kause p. 02 834 4624

Haja-asutusalueen jätevesiratkaisut: Tarkastusmestari Katja Holttinen p. 02 834 4756

Kuivakäymäläjätteen käsittely

Käymäläjäte voidaan jälkikompostoida kompostorissa ja hyödyntää sen jälkeen maanparannusaineena. Kuivakäymäläjätteen hautaaminen maahan sellaisenaan on kiellettyä. Suositeltava aika jälkikompostoinnille on noin yksi vuosi.

Kompostointiaika alkaa, kun kompostiin ei enää lisätä tuoretta käymäläjätettä. Käymäläjätteen kompostointi tulee tehdä siten, että maaperään eikä vesistöihin ei pääse valumia. Parhaiten tämä onnistuu huolehtimalla siitä, että kompostoitavaan tavaraan sekoitetaan riittävästi kuiviketta ja kompostoidaan tiivis-pohjaisessa kompostorissa. Mikäli käymäläjätettä kompostoidaan yhdessä talousjätteen kanssa, tulee huomioida myös haittaeläinten pääsyn estäminen kompostoriin.

Täydellisesti kompostoitunut käymäläjäte on tasajakeista ja se näyttää ja tuoksuu mullalta. Täydellisesti kompostoitunut käymäläjäte on valmista käytettäväksi sellaisenaan. Sitä voidaan käyttää samalla tavalla kuin muitakin komposteja: katteena tai kasvualustaan sekoitettuna maanparannusaineena.

Virtsan hyödyntäminen

Virtsa on lähes täydellinen ravinneliuos. Siinä on paljon enemmän ravinteita kuin kiinteässä ulosteessa. Ravinteet ovat virtsassa kasveille käyttökelpoisessa muodossa.

Erikseen kerätty virtsa ei ole ollut kosketuksissa kiinteän ulosteen kanssa ja on siten lähes steriiliä. Siksi sitä voidaan käyttää sellaisenaan ilman erityistä käsittelyä.

Virtsaa voidaan hyödyntää Suomessa pääasiallisesti vain kesäkuukausina. Joskus virtsaa täytyy siis varastoida. Tarvittavan säiliötilavuuden voi laskea, kun muistaa, että aikuinen virtsaa vuorokaudessa litrasta puoleentoista.

Virtsaa voi hyödyntää kompostin lisäaineena ja herätteenä. Virtsan lisääminen kiihdyttää kompostin toimintaa. Kompostin voi virtsan lisäämisen jälkeen peittää kuivikeaineella tai puutarhajätteellä, jotta virtsa ei haihdu tai haise.

Virtsaa voidaan käyttää myös puutarhassa lannoitteena, joko sellaisenaan tai laimennettuna. Laimennus poistaa liikalannoituksen riskin, mutta lisää lannoitustarvetta, työtä ja typen haihtumista. Jos lannoittaa laimentamattomalla virtsalla, on maa kuitenkin hyvä kastella vedellä. Virtsa tulisi levittää aikaisin aamulla tai myöhään illalla, mieluiten pilvisellä säällä, haihtumisen vähentämiseksi.

Virtsaa voi käyttää lannoitteena Suomessa aina kevästä elokuun alkuun. Hyötykasvien lannoitus virtsalla lopetetaan noin kuukausi ennen sadonkorjuuta. Koristekasveille riittää yleensä muutama lannoituskerä. Kotipuutarhassa lannoituksen perusohjeeksi sopii 1-1,5 litraa laimentamatonta virtsaa neliömetrille kasvukauden aikana.

